

00๖๔-36460

50494

ศูนย์ข้อมูลภาคเหนือ

การศึกษาลักษณะและแนวทางอนุรักษ์กวีนิพนธ์ล้านนา
ในสมัยปัจจุบัน

A Study of the Characteristics and the Conservation of the
Contemporary Lan Na Poetry

โดย

ศิวพร

วัฒนรัตน์

รายงานวิจัยฉบับที่ 144 พ.ศ. 2541

มหาวิทยาลัยพายัพ

คำนำ

กวีนิพนธ์ด้านนามีประวัติอันยาวนานตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เป็นศิลปวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นและแสดงภูมิปัญญาของชาวล้านนา ในสมัยอาณาจักรล้านนาเรื่องอำนาจนั้น กวีนิพนธ์เจริญรุ่งเรืองมาก แต่กลับซบเซาลงเมื่อล้านนาตกเป็นเมืองขึ้นของพม่าเป็นเวลาสองร้อยกว่าปี ต่อมาเมื่อล้านนาร่วมมือกับไทยขับไล่พม่าออกไปจากเมืองและล้านนาขอมตกเป็นประเทศราชของไทยนั้น บ้านเมืองในสมัยเจ้าผู้ครองนครมีความสงบสุขขึ้น จึงมีการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมซึ่งรวมทั้งกวีนิพนธ์ด้วย หลังจากนั้น รัฐบาลไทยเข้าปกครองล้านนา มีการรับวัฒนธรรมใหม่เข้ามามาก กวีนิพนธ์ด้านน่ายังคงมีอยู่ แต่ลดความสำคัญและความสนใจลงไป ปัจจุบัน กวีนิพนธ์ล้านนากำลังจะสูญหายไป จึงมีบุคคลหลายฝ่าย คิดที่จะฟื้นฟูและหาแนวทางอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมนี้ แต่ก็ยังมีทิศทางที่ยังไม่ชัดเจน

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของกวีนิพนธ์ด้านนามัยปัจจุบัน (ระหว่าง พ.ศ. 2527 - 2539) ซึ่งถือเป็นยุคฟื้นฟูกวีล้านนา โดยศึกษาในด้านลักษณะคำประพันธ์ เนื้อหา คุณค่า ทักษะคิดและความสนใจของคนผู้อาศัยอยู่ในภาคเหนือที่มีต่อกวีนิพนธ์ล้านนา ซึ่งการวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์มณี พยอมยงค์ และศาสตราจารย์ ดร. อุดม รุ่งเรืองศรี ที่กรุณาให้คำปรึกษาเป็นอย่างดีก่อนทำงานวิจัยเรื่องนี้ ในด้านข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ประกอบการวิจัยนั้น ขอขอบพระคุณสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดร. ชยันต์ วรรณระภูติ คุณไพฑูริย์พรหมวิจิตร และนักจัดรายการคร่าวอ้า คุณอานวย กดำพืด สำหรับการจัดทำข้อมูลทางสถิติ นั้น ได้รับความอนุเคราะห์จาก Dr. G. Lamar Robert ส่วนการเขียนบทคัดย่อเป็นภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ Jeffrey L. German

ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณผู้ให้สัมภาษณ์ และ/หรือผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำนวน 316 ท่าน ซึ่งรายชื่อปรากฏอยู่ในตอนท้ายของงานวิจัยนี้

ในด้านทุนวิจัยนั้นได้รับความอนุเคราะห์จากทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง นอกจากนี้ ต้องขอขอบพระคุณผู้ช่วยวิจัยและทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ถ้าหากงานวิจัยเรื่องนี้มีส่วนดี ขอมอบความดีนั้นเพื่อเป็นเกียรติแก่ตาหวดของผู้วิจัย คือ ท้าวสุนทรพจนกิจ กวีในพระราชชาษาเจ้าครารัตน์ และด้ามี่หีบภรื่อง ผู้วิจัยต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

หวังว่า งานวิจัยเรื่องนี้ คงจะให้ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะกวีนิพนธ์ล้านนาโบราณสมัยปัจจุบัน และเป็นแนวทางในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันล้ำค่านี้ให้สืบสานอยู่คู่ล้านนาตลอดไป

ศิวาพร วัฒนรัตน์

14 มีนาคม 2541

บทคัดย่อ

1. ประเทศ ไทย
2. หมายเลขงานวิจัย 144
3. ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) การศึกษาลักษณะและแนวทางอนุรักษ์
กวีนิพนธ์ล้านนาในสมัยปัจจุบัน
4. ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) A Study of the Characteristics and the
Conservation of the Contemporary
Lan Na Poetry
5. ผู้เขียน ศิวาพร วัฒนรัตน์
6. หน่วยงาน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ
7. ประเภทของเอกสาร รายงานการวิจัย
8. รายละเอียดของงานพิมพ์ รายงานการวิจัยพื้นฐาน
9. วันที่พิมพ์ 7 เมษายน 2541
10. ภาษา ไทย
11. หน่วยงานที่ให้ทุน ทบวงมหาวิทยาลัย
12. คำหลัก แนวนิยม แนวทางอนุรักษ์ ความรู้
ความสนใจ หัตถศิลป์ กวีนิพนธ์ล้านนาใน
สมัยปัจจุบัน

13. บทคัดย่อ

ก. สรุปขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของกวีนิพนธ์ล้านนาสมัย
ปัจจุบัน (ระหว่าง พ.ศ. 2527 - 2539) ซึ่งถือเป็นยุคฟื้นฟูกวีล้านนา โดยศึกษาในด้านลักษณะ
คำประพันธ์ เนื้อหา คุณค่า หัตถศิลป์และความสนใจของคนที่เกี่ยวข้องในภาคเหนือที่มีต่อ
กวีนิพนธ์ล้านนาในสมัยปัจจุบัน ตลอดจนหาแนวทางในการอนุรักษ์และส่งเสริมการแต่ง
กวีนิพนธ์ล้านนา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นผู้ที่สนใจและสามารถ
แต่งคำประพันธ์โดยใช้ฉันทลักษณ์แบบล้านนาได้ จำนวน 163 คน สัมภาษณ์เรื่อง “แนวนิยม
และแนวทางอนุรักษ์การแต่งกวีนิพนธ์ล้านนา” ส่วนกลุ่มที่ 2 เป็นชาวล้านนา และ/หรือ ผู้ที่มี

ภูมิสำเนาถิ่นอื่น แต่ย้ายมาอยู่ในล้านนาไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 153 คน สัมภาษณ์เรื่อง “ความรู้ ความสนใจ และทัศนคติของคนที่ย้ายอยู่ในภาคเหนือที่มีต่อกวีนิพนธ์ล้านนาในสมัยปัจจุบัน”

ข. ระเบียบวิธีวิจัย

ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์ เนื้อหาและคุณค่าของกวีนิพนธ์ในสมัยอาณาจักรล้านนาและสมัยเจ้าผู้ครองนครเพื่อเป็น - แนวทางในการศึกษาวิเคราะห์กวีนิพนธ์ล้านนาในสมัยปัจจุบัน ขั้นต่อไปคือเก็บและรวบรวม ข้อมูล โดยการสำรวจแหล่งข้อมูลเพื่อค้นคว้ากวีนิพนธ์ล้านนาในปัจจุบัน เลือกแหล่งข้อมูล โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จากจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา เชียงรายและแม่ฮ่องสอน จากนั้นก็สร้างแบบสัมภาษณ์ 2 แบบ เก็บรวบรวม ข้อมูลแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาความถี่เป็นร้อยละ ในกรณีที่ไม่ได้ใช้แบบสัมภาษณ์ก็ ต้องบันทึกเสียงแล้วถ่ายเสียงออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร

ค. สรุปผลการวิจัย

1. การสัมภาษณ์เรื่อง “แนวนิยมและแนวทางอนุรักษ์การแต่งกวีนิพนธ์- ล้านนา”

กลุ่มตัวอย่างเป็นชาวล้านนาที่สามารถแต่งคำประพันธ์ของล้านนาได้ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุ อาชีพด้านเกษตรกรรม การศึกษาไม่สูง รายได้น้อย คำประพันธ์ ล้านนาที่รู้จักมากที่สุด คือ “คร่าว” หรือ “ถ่าว” บางคนส่งคร่าวเข้าประกวดโดยทราบ ประกาศจากวิทยุกระจายเสียง แนวนิยมเนื้อเรื่องที่แต่งอาจเป็นเรื่องศิลปวัฒนธรรม ความรัก อารมณ์ต่าง ๆ การเมือง สภาพแวดล้อม การอนุรักษ์ธรรมชาติ วิถีชีวิต ฯลฯ ในการแต่ง คำประพันธ์ล้านนามักเขียนด้วยอักษรไทยกลางมากกว่าอักษรธรรม (อักษรล้านนา, ตัวเมือง) ในด้านการหาแนวทางอนุรักษ์การแต่งกวีนิพนธ์ล้านนานั้น ต้องการให้ภาครัฐและภาคเอกชน ส่งเสริมสนับสนุนการแต่งคำประพันธ์ล้านนาโดยจัดการประกวดให้บ่อยครั้ง ส่งเสริมการจัด รายการเล่าคร่าวทางสถานีวิทยุ การแต่งคร่าวในหนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร ให้ความรู้ แก่เยาวชน ส่งเสริมให้มี “การขอ” ในงานต่าง ๆ ตลอดจนจัดตั้งชมรมกวีล้านนา ซึ่งถ้าหากทำ ได้ดังกล่าวก็จะเป็นการอนุรักษ์กวีนิพนธ์ล้านนา

2. การสัมภาษณ์เรื่อง “ความรู้ ความสนใจและทัศนคติของคนที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือที่มีต่อกวีนิพนธ์ล้านนาในสมัยปัจจุบัน”

กลุ่มตัวอย่างเป็นชาวล้านนาหรือเป็นผู้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่จังหวัดอื่นซึ่งไม่ใช่จังหวัดในล้านนาแต่ได้ย้ายมาอยู่ในล้านนาไม่ต่ำกว่า 10 ปี ส่วนใหญ่รู้จักกวีนิพนธ์ล้านนา โดยเฉพาะคำประพันธ์ประเภทคร่าว (คำว) อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างก็รู้จักคำประพันธ์ของภาคกลางมากกว่าคำประพันธ์ของล้านนาเพราะเคยเรียนรู้คำประพันธ์ของภาคกลางในสถาบันการศึกษาซึ่งสถาบันนั้นมิได้สอนคำประพันธ์ล้านนา บรรพบุรุษหรือญาติพี่น้องหรือแม้แต่กลุ่มตัวอย่างก็แทบจะไม่มีผู้ที่แต่งคำประพันธ์ของล้านนาได้ แต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่รู้จักวรรณกรรมล้านนา ซึ่งอาจจะเคยศึกษาหรือฟังหรืออ่านวรรณกรรมเรื่องนั้นมาก่อน ในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่างมีการจัดประกวดการแต่งคำประพันธ์ล้านนาแต่น้อยครั้งมาก ในเรื่อง “ขอ” ซึ่งเป็นการขับลำนำอย่างหนึ่งของล้านนา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยฟังโดยฟังเพื่อเรียนรู้ศิลปะพื้นบ้านของล้านนาและเพื่อเป็นความรู้ประดับตน ในด้านทัศนคติหรือแนวความคิดเห็นที่มีต่อกวีนิพนธ์ล้านนานั้น ส่วนใหญ่เห็นว่ากวีนิพนธ์ล้านนามีความสำคัญมาก แต่มีความน่าสนใจในระดับปานกลาง เห็นสมควรให้ภาครัฐและภาคเอกชนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแต่งคำประพันธ์ล้านนา จัดตั้งชมรมและสนับสนุนด้านทุนทรัพย์แก่กวีล้านนา นอกจากนี้ยังควรให้ความรู้ด้านกวีนิพนธ์ล้านนาแก่เยาวชนอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการสืบสานและอนุรักษ์กวีนิพนธ์ล้านนาสืบต่อไป

1.Country	Thailand
2.Research Number	144
3.Title (Thai)	การศึกษาลักษณะและแนวทางอนุรักษ์ กวีนิพนธ์ล้านนา
4.Title (English)	A Study of the Characteristics and the Conservation of Contemporary Lan Na Poetry
5.Author	Siwaporn Wattanarat
6.Organization	Faculty of Humanities Payap University
7.Document type:	Research report
8.Type of research:	Basic research report
9.Date printed:	7 April, 1998
10.Language:	Thai
11.Funding organization:	Ministry of university Affairs
12.Key words:	trends,conservation,knowledge, interest,attitude,Lan Na poetry

Abstract

A. Scope of the study

This research has the goal of studying the characteristics of contemporary Lan Na poetry (between 1984-1996) which was a period of revival for Lan Na poetry. This was done by studying the characteristics of language, content and values in the poetry as well as the attitudes and current interest of the residents of northern Thailand toward Lan Na poetry in order to seek the means to preserve and support composition of Lan Na poetry. A sample group was divided into two groups:

- 1) The first group were people who are interested and able to compose poetic verse of the Lan Na poetic form . This group of 163 people were interviewed about " Trends and conservation of composition of Lan Na poetry."

- 2) The second group were Lan Na residents from other regions who have moved to Lan Na to live for not less than 10 years. In this group 153 people were interviewed about " Knowledge, interest, and attitude of people who live in the north of Thailand toward contemporary Lan Na poetry. "

B. Method of Research

The original study of the documents and research about the characteristics of poetic form and the values of poetry during the time of the Lan Na Kingdom and of the (later Chakri dynasty) governors (Chao Phu Krong Nakorn) was to be a basis for analytical study of contemporary Lan Na poetry. The next step was to collect data whose source was from a survey to study contemporary Lan Na poetry. The type of survey chosen was the cluster sampling type covering Chiang Mai , Lamphun , Lampang , Phrae, Nan, Phayao, Chiang Rai, and Mae Hong Son; provinces. After that, two types of interviews were devised to collect additional data for analysis into percentages. In the case that interviews were not possible, subject's written opinions were recorded.

C. Research Results

1. "Trends and Directions in Conserving the Publishing of Lan Na Poetry " interview.

The sample group were northern Thai who were able to write Lan Na style poetry were mostly people of advanced age who were agriculturalists. Their education was not high, and their incomes were low. The poetic form which they knew best was the "Khraow" or "Khaow". Some people had prepared "Khraow" and entered a contest which they had heard about on a radio broadcast. The subjects written about included: culture, love, various feeling, politics, the quality of environment, preserving nature, everyday life, etc. In writing Lan Na poetry, Central Thai letters and spelling are used more than traditional Lan Na orthography (Tua Muang).

In seeking the way to preserve the writing of Lan Na poetry, the government and private sector must promote and support the writing of Lan Na poetry by having frequent poetry contests. Other means include promoting the organizing of radio broadcasts of "Khraow" poetry, writing "Khraow" in newspaper, magazines and journals to give knowledge to young people, by promoting "Saw" in various events and by organizing

workshops for Lan Na poetry composers.

2. "Northern Thailand resident's knowledge, interest and attitude toward contemporary Lan Na poetry" interview.

The sample group were Lan Na residents or residents from other regions who have lived in the north for not less than 10 years, mostly knew Lan Na poetry, especially the Khraow variety. In any case, the sample group knew Central Thai poetry more than Lan Na poetry since the educational institutions they had attended taught Central Thai poetry instead of Lan Na poetry. Only a few of the sample group or [as far as they knew] their grandparents or relatives were able to write Lan Na poetry, though there were more than a few who were familiar with Lan Na literature. The sample group might have had previous educational experience in this area, had heard the stories or read the literature themselves. In the localities of those in the sample group there have been Lan Na style writing contest, though only a very few. Regarding "Saw" which is a singing style in which two people sing back and forth to one another, the sample group had largely heard "Saw" before and by this had understand this local art of Lan Na and been informed about it. In the area of attitudes or opinions toward Lan Na poetry, mostly they saw Lan Na poetry has having great importance, but personal interest in it was average. They thought the government and private sector should promote and support Lan Na poetry among the people by organizing workshops and providing financial support. In addition, the sample group thought youth should be given a knowledge of Lan Na poetry. If we can make it possible to do the things proposed, it will help to preserve Lan Na poetry in the future.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ง
สารบัญเรื่อง	ช
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1	
บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย ✓	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย ✓	3
ขอบเขตของการวิจัย ✓	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ระเบียบวิธีวิจัย	4
ระยะเวลาทำการวิจัย ✓	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ลักษณะคำประพันธ์ของล้านนา	6
โคลง (กะโลง , กั้นโลง , คะโลง , ครรโลง)	6
ร่าย	9
กาพย์	10
คำร่ำ (กำอ่ำ)	13
คร่ำว	14
ขอ (เพลงขอ)	18
ลักษณะคำประพันธ์ของล้านนาในสมัยปัจจุบัน	20
บทที่ 3	
การวิเคราะห์นวนิยายและแนวทางอนุรักษ์การแต่ง	
กวีนิพนธ์ล้านนา	25
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	26

	<u>ตอนที่ 2</u> ความสนใจและแนววิสัยในการแต่งกวีนิพนธ์ด้านนา ของกุ่มตัวอย่าง	30
	<u>ตอนที่ 3</u> ความต้องการของกุ่มตัวอย่างในการฟื้นฟูและหา แนวทางอนุรักษ์การแต่งกวีนิพนธ์ด้านนา	49
บทที่ 4	<u>ตอนที่ 4</u> ประสพการณ์ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ การวิเคราะห์ทัศนคติและความสนใจของคนที่อยู่อาศัยใน ภาคเหนือที่มีต่อกวีนิพนธ์ล้านนาในสมัยปัจจุบัน	71
	<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม หรือผู้ให้สัมภาษณ์	95
	<u>ตอนที่ 2</u> ความรู้และความสนใจเกี่ยวกับกวีนิพนธ์ล้านนา	96
	<u>ตอนที่ 3</u> ทัศนคติหรือแนวทางความคิดเห็นของผู้ตอบ แบบสอบถามที่มีต่อกวีนิพนธ์ล้านนา	103
บทที่ 5	<u>ตอนที่ 4</u> ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ สรุปและข้อเสนอแนะ	114
	สรุป	125
	ข้อเสนอแนะ	151
บรรณานุกรม		151
รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์และ/หรือผู้ตอบแบบสัมภาษณ์		151
ภาคผนวก		159
	ภาคผนวก ก. แบบสัมภาษณ์ เรื่อง “แนววิสัยและแนวทาง การอนุรักษ์การแต่งกวีนิพนธ์ล้านนา”	160
	ภาคผนวก ข. แบบสัมภาษณ์ เรื่อง “ความรู้ ความสนใจ และ ทัศนคติของคนที่อยู่อาศัยในภาคเหนือ ที่มีต่อ กวีนิพนธ์ล้านนาในสมัยปัจจุบัน”	162
	ภาคผนวก ค. ตัวอย่างกวีนิพนธ์ล้านนาในสมัยปัจจุบันที่ ชนะการประกวด	178
ประวัติผู้วิจัย		189
		267

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิถิ่น	26
ตารางที่ 2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	26
ตารางที่ 3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	27
ตารางที่ 4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพและ การทำงาน	28
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ	28
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามศาสนา	29
ตารางที่ 7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา	29
ตารางที่ 8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนผู้มีรายได้ และ ไม่มีรายได้	30
ตารางที่ 9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนผู้ที่ รู้จักค่าประพันธ์ของถิ่นนาประเภทต่าง ๆ	30
ตารางที่ 10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนผู้ที่ชอบ แต่งค่าประพันธ์ประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภท	31
ตารางที่ 11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาเหตุที่ชอบ แต่งค่าประพันธ์ประเภทที่ปรากฏในตารางที่ 10	32
ตารางที่ 12	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของ ค่าประพันธ์ถิ่นนาที่คนในท้องถิ่นไม่รู้จัก	33
ตารางที่ 13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของ ค่าประพันธ์ถิ่นนาที่มีผู้ไม่ชอบแต่งค่าประพันธ์ประเภทนั้น	34
ตารางที่ 14	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาเหตุที่ไม่ชอบ แต่งค่าประพันธ์ (ตามตารางที่ 13)	35
ตารางที่ 15	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโอกาสที่มัก แต่งค่าประพันธ์ถิ่นนา	36

ตารางที่ 16	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการใช้เวลาในการแต่งค่อครั้งหนึ่ง ๆ มากน้อยเพียงใด	37
ตารางที่ 17	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นว่าคำประพันธ์ชนิดใดเป็นที่รู้จักและนิยมมากที่สุดในด้านนา	37
ตารางที่ 18	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนผู้ที่นิยมแต่งคำประพันธ์ของล้านนาในท้องถิ่นของตนว่ามีมากน้อยเพียงใด	38
ตารางที่ 19	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเห็นว่าเป็นท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่างเคยมีการจัดการประกวดการแต่งคำประพันธ์ล้านนาหรือไม่	38
ตารางที่ 20	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสื่อ ที่กลุ่มตัวอย่างทราบประกาศเรื่องการจัดการประกวดการแต่งคำประพันธ์ล้านนาของทางหน่วยงานต่าง ๆ	39
ตารางที่ 21	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงว่ากลุ่มตัวอย่าง เคยส่งผลงานการแต่งคำประพันธ์เข้าประกวดหรือไม่	40
ตารางที่ 22	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงเหตุผลว่าถ้ากลุ่มตัวอย่าง เคยส่งผลงานเข้าประกวดเป็นเพราะเหตุใดจึงส่งผลงานเข้าประกวด	40
ตารางที่ 23	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงเหตุผลว่าตนมีหรือไม่มีบรรพบุรุษหรือญาติพี่น้องที่แต่งคำประพันธ์ล้านนาได้	41
ตารางที่ 24	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเนื้อเรื่องที่ชอบแต่ง โดยเรียงลำดับความชอบจากมาก ไปน้อย	42
ตารางที่ 25	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผู้ที่เขียนอักษรธรรม (อักษรล้านนา , ตัวเมือง) ได้และไม่ได้	45
ตารางที่ 26	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงว่าเมื่อแต่งคำประพันธ์ล้านนา ในการเขียน ได้เขียนเป็นตัวอักษรใด	46
ตารางที่ 27	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่แต่งคำประพันธ์ล้านนา โดยใช้อักษรไทยกลาง ภาษาที่เขียนมีลักษณะเป็นแบบใด	46

ตารางที่ 28	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงการติดตามรับฟังรายการ การจัดครัวหอ ครัวอ้า หรือการถ่าครัวตาม สถานีวิทยุกระจายเสียง	48
ตารางที่ 29	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการให้ ผู้นำท้องถิ่นภาครัฐส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแต่งครัวใน สมัยปัจจุบัน	50
ตารางที่ 30	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงใน ปัจจุบันว่าผู้นำท้องถิ่นภาครัฐมีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการ แต่งครัวมากน้อยอย่างไร	50
ตารางที่ 31	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการ ให้หน่วยงานภาคเอกชนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแต่ง ครัวในสมัยปัจจุบันมากน้อยอย่างไร	51
ตารางที่ 32	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงใน ปัจจุบันว่า หน่วยงานภาคเอกชนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการ แต่งครัวมากน้อยอย่างไร	52
ตารางที่ 33	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการให้มี การจัดประกวดการแต่งกวีนิพนธ์ล้านนา (เช่น ครัว โคลง กาพย์ คำอ้า) มากน้อยอย่างไร	52
ตารางที่ 34	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงใน ปัจจุบันว่า หน่วยงานต่าง ๆ มีการจัดประกวดการแต่งกวีนิพนธ์ ล้านนา (เช่น ครัว โคลง กาพย์ คำอ้า) มากน้อยอย่างไร	53
ตารางที่ 35	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการให้มี ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิยมแต่งครัว (คำประพันธ์) ใน จังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือ	54
ตารางที่ 36	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงใน ปัจจุบันเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิยมแต่งครัว (คำประพันธ์) ในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือว่ามีมากน้อยอย่างไร	54

ตารางที่ 37	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการให้มีการจัดตั้งชมรมเพื่อส่งเสริมกีฬาล้านนาในสมัยปัจจุบัน	55
ตารางที่ 38	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงในปัจจุบันที่มีการจัดตั้งชมรมเพื่อส่งเสริมกีฬาล้านนาในสมัยปัจจุบัน	56
ตารางที่ 39	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการให้จัดรายการเล่าคร่าวตามสถานีวิทยุกระจายเสียงมีความน่าสนใจ	56
ตารางที่ 40	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงในปัจจุบันว่าการจัดรายการเล่าคร่าวตามสถานีวิทยุกระจายเสียงมีความน่าสนใจมากน้อยอย่างไร	57
ตารางที่ 41	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการให้มีการจัดรายการเล่าคร่าวทางสถานีวิทยุกระจายเสียง	57
ตารางที่ 42	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงในปัจจุบันที่คนทั่วไปต้องการให้มีการจัดรายการเล่าคร่าวทางสถานีวิทยุกระจายเสียง	58
ตารางที่ 43	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการให้มีการส่งเสริมการแต่งคร่าวหรือคำประพันธ์ล้านนาในหนังสือพิมพ์ นิตยสารหรือวารสาร	59
ตารางที่ 44	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงในปัจจุบันที่มีการส่งเสริมการแต่งคร่าวในหนังสือพิมพ์ นิตยสารหรือวารสาร	59
ตารางที่ 45	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการให้หน่วยงานต่าง ๆ สนับสนุนด้านทุนทรัพย์ (การเงิน) แก่กีฬาล้านนาหรือผู้ที่นิยมแต่งคำประพันธ์ล้านนา	60
ตารางที่ 46	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงในปัจจุบันที่หน่วยงานต่าง ๆ สนับสนุนด้านทุนทรัพย์ (การเงิน) แก่กีฬาล้านนาหรือผู้ที่นิยมแต่งคำประพันธ์ล้านนา	61
ตารางที่ 47	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการในการให้ความรู้ด้านกวีนิพนธ์ล้านนาแก่เยาวชน	61

ตารางที่ 48	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงในปัจจุบันเกี่ยวกับการให้ความรู้ด้านกวีนิพนธ์ล้านนาแก่เยาวชน	62
ตารางที่ 49	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการให้โรงเรียนทุกแห่งในล้านนามีวิชาเกี่ยวกับกวีนิพนธ์ล้านนา โดยให้นักเรียนเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา	63
ตารางที่ 50	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงในปัจจุบันที่เห็นว่าโรงเรียนในล้านนามีวิชาเกี่ยวกับกวีนิพนธ์ล้านนา โดยให้นักเรียนเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา	63
ตารางที่ 51	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการให้มีการฟื้นฟูและส่งเสริมการชอในงานต่าง ๆ	64
ตารางที่ 52	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงในปัจจุบันเกี่ยวกับการฟื้นฟูและส่งเสริมการชอในงานต่างๆ	65
ตารางที่ 53	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการให้มีการประกวดการเล่าคร่าวหรือแต่งคำประพันธ์ชนิดอื่นของล้านนา เป็นเหมือนการได้กลอนสดหรือแบบที่ใช้ปฏิภาณไหวพริบ โดยไม่ได้มีการเตรียมข้อความมาก่อน	66
ตารางที่ 54	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงในปัจจุบันว่ามีการประกวดเล่าคร่าวหรือแต่งคำประพันธ์ชนิดอื่นของล้านนาเป็นเหมือนการได้กลอนสดหรือแบบที่ใช้ปฏิภาณไหวพริบ โดยไม่มีการเตรียมข้อความมาก่อน มีความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด	67
ตารางที่ 55	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการให้มีการตั้งรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดคำประพันธ์ก่อนข้างสูงเพื่อเป็นการจูงใจ	67
ตารางที่ 56	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงในปัจจุบันในการให้รางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดคำประพันธ์ก่อนข้างสูงเพื่อเป็นการจูงใจ	68

ตารางที่ 57	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความต้องการในการเชิญวิทยากรหรือผู้ที่มีความรู้ในเรื่องกวีนิพนธ์หรือคำประพันธ์ด้านนามาให้ความรู้แก่คนทั่วไป	69
ตารางที่ 58	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเป็นจริงในปัจจุบันที่มีการเชิญวิทยากรหรือผู้ที่มีความรู้ในเรื่องกวีนิพนธ์หรือคำประพันธ์ด้านนามาให้ความรู้แก่คนทั่วไป	69
ตารางที่ 59	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัดที่อาศัยอยู่	96
ตารางที่ 60	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	96
ตารางที่ 61	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	97
ตารางที่ 62	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ	98
ตารางที่ 63	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส	98
ตารางที่ 64	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามศาสนา	99
ตารางที่ 65	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิภาค	99
ตารางที่ 66	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนปีที่อยู่ในด้านนา	100
ตารางที่ 67	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามที่อยู่และไม่รู้จักคำประพันธ์ด้านนา	102
ตารางที่ 68	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของคำประพันธ์ด้านนาที่กลุ่มตัวอย่างรู้จัก	103
ตารางที่ 69	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงสาเหตุที่รู้จักคำประพันธ์หรือกวีนิพนธ์ของด้านนา	104
ตารางที่ 70	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่า คำประพันธ์ใดเป็นที่รู้จักและนิยมนมากที่สุดในด้านนาปัจจุบัน	105
ตารางที่ 71	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างคำประพันธ์ด้านนากับคำประพันธ์ของภาคกลาง (คำประพันธ์ประจำชาติ) ว่ารู้จักคำประพันธ์ใดมากกว่ากัน	105
ตารางที่ 72	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงสาเหตุที่รู้จักคำประพันธ์นั้น ๆ (ตามตารางที่ 71)	106

ตารางที่ 73	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีและไม่มีบรรพบุรุษหรือญาติพี่น้องที่แต่งคำประพันธ์ของล้านนาได้	107
ตารางที่ 74	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แต่งคำประพันธ์ของล้านนาเป็นและไม่เป็น	107
ตารางที่ 75	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าคนที่ตนรู้จักในห้องถิ่นนิยมแต่งคำประพันธ์ล้านนามากน้อยเพียงใด	108
ตารางที่ 76	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นในการจัดประกวดการแต่งคำประพันธ์ล้านนาในห้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง	108
ตารางที่ 77	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำนวนผู้ที่รู้จักและไม่รู้จักวรรณกรรมของล้านนา	109
ตารางที่ 78	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เคยและไม่เคยฟังขอ	110
ตารางที่ 79	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงจุดประสงค์ในการฟังขอ	110
ตารางที่ 80	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงถึงห้องถิ่นของตนในปัจจุบันว่า มีการจัดให้มีการขอในงานต่าง ๆ เช่น งานขึ้นบ้านใหม่ งานทำบุญหรืองานวัดว่ามีมากน้อยเพียงใดเมื่อเทียบกับอดีต	111
ตารางที่ 81	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รู้จักทำนองขอทำนองต่าง ๆ	111
ตารางที่ 82	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงการติดตามรับฟังราชการการจัดครัววขอหรือเล่าครัววหรือครัววฮ่ำตามสถานีวิทยุกระจายเสียง	113
ตารางที่ 83	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นว่า กวีนิพนธ์ล้านนามีความสำคัญเพียงใด	114
ตารางที่ 84	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นว่า กวีนิพนธ์ล้านนาที่แต่งโดยกวีพื้นบ้านในสมัยปัจจุบันมีความน่าสนใจเพียงใด	115
ตารางที่ 85	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นว่า ผู้นำห้องถิ่นภาคีรัฐบาลควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแต่งครัววหรือคำประพันธ์ล้านนาเพียงใด	116

ตารางที่ 86	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นเรื่องหน่วยงานภาคเอกชนควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแข่งคร่าวหรือคำประพันธ์ล้านนาเพียงใด	116
ตารางที่ 87	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นว่าการจัดตั้งชมรมเพื่อส่งเสริมกวีล้านนาในสมัยปัจจุบันมีความจำเป็นเพียงใด	117
ตารางที่ 88	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นว่าการสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ (การเงิน) แก่กวีล้านนามีความจำเป็นเพียงใด	118
ตารางที่ 89	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นว่าการจัดประกวดการแต่งกวีนิพนธ์ล้านนา ควรจัดให้ถี่มากน้อยเพียงใด	119
ตารางที่ 90	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นว่าการจัดรายการเล่าคร่าวตามสถานีวิทยุกระจายเสียงในสมัยปัจจุบันได้รับความสนใจจากชาวล้านนามากน้อยเพียงใด	119
ตารางที่ 91	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นว่าการให้ความรู้ด้านกวีนิพนธ์แก่เยาวชนมีความจำเป็นเพียงใด	120
ตารางที่ 92	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นเรื่อง การฟื้นฟูและส่งเสริมการชอในงานต่างๆในล้านนา มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด	121
ตารางที่ 93	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นว่าการเชิญวิทยากรหรือผู้ที่มีความรู้ในเรื่องกวีนิพนธ์หรือคำประพันธ์ล้านนามาให้ความรู้แก่คนทั่วไป จะมีประโยชน์เพียงใด	121
ตารางที่ 94	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นว่าการประกวดการเล่าคร่าวหรือแต่งคำประพันธ์ชนิดอื่นเป็นเหมือนการได้กลอนสดหรือแบบที่ใช้ปฏิภาณ ไหวพริบ เป็นสิ่งที่น่าส่งเสริมให้จัดขึ้นเพียงใด	122

ตารางที่ 95	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นเรื่อง การให้รางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดควรให้มากน้อยเพียงใด	123
ตารางที่ 96	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นว่า คนมีโอกาสสัมผัสสกีวินิพนธ์ล้านนาในสมัยปัจจุบัน โดยการฟัง หรืออ่านเพียงใด	123
ตารางที่ 97	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นว่ามี ความภาคภูมิใจในศิลปะคำประพันธ์ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของล้านนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความไพเราะของคำประพันธ์เพียงใด	124

PAYAP UNIVERSITY